

Vallaskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsåret 2018/2019

Innehållsförteckning

Grunduppgifter	3
Kartläggning	3
Resultat av kartläggning.....	4
Åtgärder för främjande av lika rättigheter och möjligheter	6
Åtgärder för att förebygga kränkande behandling och diskriminering	7
Vallaskolan 7-9's regler	9
Rutiner för akuta situationer.....	10
Förankring av planen	12
Utvärdering.....	1
2	
Bilagor.....	13
Exempel på värdegrundsarbete inkluderat i ämnesundervisningen	14
Diskrimineringslagen och skollagen (utdrag)	
Barnkonventionen (utdrag)	
Allmänna råd (utdrag)	
Vallaskolans trygghetsteam	
Personaluppgifter för Vallaskolans Trygghetsteam.....	17

Vallaskolan	Planen gäller Från 181105-191031
Verksamhetsformer som omfattas av planen: Grundskola 7-9	
Ansvariga för planen: Anna-Lena Brantholm Löow rektor 7-9	

Elevernas delaktighet i utarbetandet av planen

Eleverna ges möjlighet att ta del av- och uttrycka synpunkter på planen via elevråd och genom arbete med planen på lektionstid.

Vårdnadshavarnas delaktighet i utarbetandet av planen

Vårdnadshavare ges möjlighet att ta del av planen via samrådet.

Personalens delaktighet i utarbetandet av planen

Planen diskuteras i alla årskursarbetslag.

Kartläggning av risker

Kartläggningsmetoder:

Enkäter: BRUK, dokumentation från trygghetsteamet, hälsosamtal åk 7 samt skolans egen kartläggning t ex från elevrådet.

Områden som berörs i kartläggningen:

Kränkande behandling, Genus, Trygghet, Delaktighet, Ålder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Kartläggning har förekommit i samband med elevrådet och utifrån samtal i samband med kränkningar. Eleverna har även besvarat den årliga BRUK-enkäten. Vid enheten 7-9 har skolan genomfört en egna enkäter för att mäta hur eleverna upplever tryggheten.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen svarar på enkäter. En del av trygghetsteamets dokumentation ingår också i kartläggningen.

Resultat av kartläggning

Sammanfattande resultat från BRUK-enkät april 2018

Övergripande för skolans årskurser kan man utläsa att den upplevda tryggheten visar på högst resultat bland eleverna i årskurs 7, där den upplevda tryggheten generellt i skolan visar värdet på 92%. Pojkars resultat visar på 94% och flickorna upplever trygghet till 89%. För årskurs 8 inom samma område gäller värdena för flickor 72%, pojkar 81% och totalt visar värdet på 77%. Resultatet från eleverna i årskurs 9 är för flickor 75% ställt mot pojkarnas 97%. Det totala värdet för eleverna i årskurs 9 är 89%.

I samband med raster specifikt, visar resultatet på 92% för elever i årskurs 7, pojkarna 98% och flickorna 86%. Bland eleverna i årskurs 8 har eleverna svarat att tryggheten upplevs till 80% totalt, för flickorna 74% och pojkarna 87%. När man ser till hur eleverna i årskurs 9 upplever tryggheten vid rasterna visar resultaten på att 88% upplever sig trygga under raster, fördelat på 80% bland flickorna och 95% bland pojkarna. Även under rasterna är det eleverna i årskurs 7 som upplever störst trygghet.

På frågan om eleverna vid skolan visar varandra respekt visar resultaten bland elever i årskurs 7 även här på bäst värden; totalt 65%; flickor 55% och pojkar 75%. Eleverna i årskurs 8 upplever att man respekterar varandra till 55% totalt. Flickornas visar på 42% och pojkarna 63%. Totalt 55% av eleverna i årskurs 9 upplever att det förekommer respekt elever sinsemellan, fördelat på 48% bland flickorna och 65% bland pojkarna.

I årets enkät är frågan formulerad till studiero i samband med lektionerna. Förra året var frågan ställd ur ett trygghetsperspektiv. Hur den upplevda studieron bland eleverna är fördelade mellan klasser och kön kan tydas enligt som följer: För årskurs 7 generellt visar värdet på 57%. Fördelningen mellan pojkar och flickor är att pojkar upplever mer studiero 67% jämfört med flickorna 46%. När man tyder svaren bland elever i årskurs 8 blir svaren totalt sett 55%,

flickorna anser att det är studiero till 50% och pojkarnas upplevda studiero mäts till 60%. I årskurs 9, där värdena är högst på högstadiet, är fördelningen bland pojkar och flickor att pojkarna upplever studiero till 79% och flickorna till 61%. Totalt sett upplevs studieron bland eleverna i årskurs 9 till ett värde av 71%.

I övrigt visar svaren att den upplevda tryggheten är högre bland pojkar inom frågeområden som mäter trygghet. Samma gäller svaren på upplevd studiero och om man som elev visar varandra respekt.

Mål

Utifrån ovanstående punkter har följande mål formulerats.

1. Till nästa utvärdering ska elevernas upplevelse av studiero ha ökat (kan till viss del härledas till otrygghet i klassrumssituationer). Ur lärarperspektiv likväl som ur ett elevperspektiv behöver ledarskapet bland pedagogerna förstärkas.
2. Till nästa utvärdering ska siffrorna som mäter elevernas upplevelse av respekt dem emellan ha förbättrats.
3. Till nästa utvärdering ska en fortsatt minskning av elevernas upplevda otrygghet ha skett beträffande rastmiljön.
4. Under läsåret ska minst två arbetsområde inom ämnesundervisningen, där denna plan används integrerat, genomföras i varje årskurs och varje klass vid enheten.

Åtgärder för främjande av lika rättigheter och möjligheter

De åtgärder som planeras ska omfatta diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet,

religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionsnedsättning. Det rekommenderas att även diskrimineringsgrunderna könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder beaktas.

Det finns inget direkt krav på att bedriva ett främjande arbete för att motverka kränkande behandling, men det rekommenderas starkt.

Åtgärd	Vad ska göras?	När?	Ansvarig	När ska uppföljning ske?
Medvetandegöra eleverna vad diskrimineringsgrunderna innebär	Ämneslagen ska synliggöra och genomföra åtgärder som omfattar diskrimineringsgrunderna i sin undervisning. Se exempel i bilaga s 14.	När ämnesområdet är aktuellt	Lärare i ämneslagen.	Kontinuerligt via undervisning och genom redovisning till rektor.

Åtgärder för att förebygga kränkande behandling och diskriminering

De åtgärder som planeras ska syfta till att avvärja de risker som finns för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten.

Åtgärd	Vad ska göras?	När?	Vem är ansvarig?	När ska uppföljning ske?
Öka tryggheten vid raster	<p>*Vuxennärvaron ska fortsatt vara hög i de miljöer som utpekats som otrygga. Elevvärdar finns tillgängliga för elever under rasttid. Detta kompletterats med lärares rastvärdstid.</p> <p>*Förstärkning av Elevstödjare i samband med skolstart.</p>	<p>Löpande</p> <p>Under läsåret 18/19</p> <p>Fr v 35-38</p>	<p>Rektor, elevhälsa och årskursarbetslag ansvarar för att utarbeta rastvärdsschema som täcker behoven.</p> <p>Rektor, elevhälsoteam, årskursarbetslag.</p>	<p>Vid varje Arbetsplatsträff</p> <p>Vid Trygghetsteam varannan onsdag.</p>
Förbättra studien för skolans elever vid lektionerna (trygghetsaspekt)	Rektor, lärare, elevvärdar och elevhälsa genomgår utbildning med skolpsykolog i Ledarskap och studier	Ht: Vecka 39, 42, 46, 51	Rektor, lärare, elevvärdar och elevhälsa.	Januari 2019
Öka elevernas förtroende med planen.	*Vallaskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling ska vara ett återkommande inslag i undervisningen.	Löpande	Årskursarbetslag och ämneslag.	Rektor följer upp tre gånger under läsåret; V 48, v 8, v 20

Öka elevernas respekt emellan varandra	1. Inom skolans ämnen behandla områden i undervisningen som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling, se ex bilaga s 14. 2. Genomföra schemabrytande aktiviteter innefattande värdegrundsfrågor	1. När ämnesområdet genomförs. 2. V48-51, v 15-18 (2019)	1. Ämneslärare 2. Årskursarbetslag och elevråd	Januari 2019, juni 2019
Medvetandegöra eleverna om konsekvenser av spridningseffekter beträffande sociala medier samt konsekvenser i samband med brottsliga handlingar.	Temadag för årskurs 7 med polis, socialtjänst, brandmyndighet m fl	V 47	Rektor	Aktiviteten ska utvärderas av inbjudna aktörer. Uppföljning när den är genomförd, senast v 03-19.
Tydliggöra värdegrundsarbetet för vårdnadshavare vid Vallaskolan	Öppet Samrådsmöte under ht (årligen). Där det redovisas hur värdegrundsarbetet vid skolan bedrivs	En gång per läsår, v 48.	Rektorerna fr 4-6, 7-9	Vid Samrådsmötet i maj.

Regler Vallaskolan 7-9

Klassrum	Inne- och utemiljö	Matsal	Allmänna regler
<p>Alla har med sig material som behövs till lektionen då den börjar</p> <p>Det råder mobilförbud under lektionstid</p> <p>Datorerna används till skolarbete</p>	<p>Alla hjälps åt att hålla skolan fin utan förstörelse ute och inne (t ex lägger vi skräp i soptunnor och klottrar på papper).</p>	<p>Alla har ansvar för att skapa en lugn miljö i matsalen och aulan.</p> <p>Alla tar undan sin disk efter sig i matsalen när man ätit</p>	<p>På Vallaskolan visar vi respekt mot allt och alla</p> <p>Energidrycker förbjudna</p>

Konsekvenser:

- Återläsning
- Beslagtagning av mobil eller dator
- Samtal med elevvärd, mentor, rektor. Kontakt vårdnadshavare.
- Trygghetsteamet kopplas in
- Allvarssamtal med rektor

Rutiner för akuta situationer

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Vi arbetar med värdegrundsfrågor, såsom attityder och förhållningssätt. Detta kan ske genom grupp- och relationsövningar, diskussioner och rollspel, i syfte att stärka både individ och grupp. Vår strävan är att detta ska vara återkommande och genomsyra verksamheten. Så här arbetar vi:

- Genomgång och diskussion av denna plan sker i början av höstterminen.
- Tydliga umgängesregler och förhållningssätt för personal och elever. Skolans ordningsregler delas ut till eleverna i samband med skolstart samt finns på skolans hemsida.
- Klassrådsverksamhet. Lärare ansvarar för att detta äger rum.
- Elevrådsverksamhet med olika råd där personal från skolan medverkar.
- Arbete med tjej- och killgrupper vid behov vilket kan initieras av lärare, rektor eller elevvårdsteam.
- Gruppsamtal och individuella samtal med kurator vid behov.
- Enkäter, BRUK, som mäter kvaliteten i skolan, görs en gång per läsår.
- Skolans egen enkät med fördjupade frågor kring Trygghet och studiero.
- Utvecklingssamtal genomförs en gång per termin.

Rutiner för att anmäla misstanke om trakasserier och kränkande behandling

Vuxen som bevittnar en kränkning mot elev/elever inom skolans område fyller i en anmälan om kränkande behandling och lämnar till rektor. Den vuxne markerar gentemot den som utför kränkningen att det är en handling som skolan inte accepterar. Vuxen som på annat sätt fått kännedom om kränkning mot elev/elever meddelar rektor eller kontaktar någon i skolans trygghetsteam, som i sin tur meddelar rektor. Rektor utreder kränkningen. Rektor meddelar huvudmannen.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev trakasserar eller kränks av andra elever

Mentor eller annan vuxen på skolan har samtal med den kränkte så snart som möjligt. Utifrån samtal med den kränkte tas kontakt med berörda och överenskommelser görs för att kränkningen inte ska upprepas. Vid allvarigare form av kränkning kontaktas hemmen, och skolan samtalar med vårdnadshavare till alla inblandade elever. Detta dokumenteras av den person som fört samtalet och arkiveras på skolan. Uppföljning sker inom två veckor av mentor.

Om kränkningarna bedöms som grövre och eller inte upphör enligt ovan beskrivet, kontaktas skolans Trygghetsteam, vilket arbetar enligt följande rutiner:

1. Ingående samtal med den utsatte personen.
2. Faktainsamling, extra uppgifter, dokumentation.
3. Enskilda samtal med mobbaren/mobbarna. Eftersträva att två vuxna är närvarande vid samtalen.
4. Dokumentation.
5. Mentor/klasslärare informeras om att ärende är påbörjat.
6. Eventuella frågor från vårdnadshavare hänvisas till trygghetsteamet.
7. Informera vårdnadshavare, helst samma dag, senast inom en vecka sedan eleven själv fått möjlighet att berätta hemma.
8. Slutdokumentation förvaras hos rektor.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev trakasseras eller kränks av personal

Om elev, vårdnadshavare eller skolans personal upplever att elev/elever kränks av anställda på skolan hänvisas ärendet till rektor som omgående utreder saken enligt följande arbetsgång:

1. Rektor meddelar huvudmannen.
2. Rektor har samtal med berörd elev
3. Rektor har samtal med den vuxne som utfört kränkningen.
4. Rektor kontaktar elevens vårdnadshavare. Rektor meddelar huvudmannen. Ärendet dokumenteras av rektor och arkiveras på skolan.
5. Första uppföljning sker inom en vecka av rektor.

Rutiner för uppföljning av åtgärder vid trakasserier och kränkande behandling

Uppföljningar av elever som utsätts för kränkningar görs av mentorer/klasslärare, elevvärdar, kuratorer, skolsköterskor och av skollledning. Tillvägagångssättet för uppföljning beskrivs i arbetsgångar ovan.

Rutiner för dokumentation av åtgärder och uppföljning

Rutiner för dokumentation

Den vuxne som bevittnar en kränkning fyller i en anmälan om kränkande behandling och lämnar till rektor. Rektor meddelar huvudmannen. Anteckningar utöver anmälan lämnas till rektor.

Förankring av planen

Förankring hos elever

Planen förankras hos eleverna genom det arbete med denna som beskrivits här ovan.

Förankring hos vårdnadshavare

Innan färdigställande tas planen tas upp till diskussion vid samrådsmöte. Den färdiga planen läggs ut på skolans hemsida.

Förankring hos skolans personal

Planen förankras hos personalen genom den arbetsgång som beskrivits ovan.

Utvärdering från föregående läsårs plan

Vid periodens slut ska planen utvärderas. Utvärderingen ska tillsammans med kartläggningen ligga till grund för utarbetandet av nya mål, åtgärder och rutiner. Utvärderingen ska också dokumenteras i nästa års plan.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Måluppfyllelse i planen.

I föregående läsårs plan, 17/18, var följande mål givna:

1.Till nästa utvärdering ska en fortsatt minskning av elevernas upplevda otrygghet ha skett i klassrumssituationer.

2. Till nästa utvärdering ska en fortsatt minskning av elevernas upplevda otrygghet ha skett beträffande rastmiljön.

3. Under läsåret ska minst ett arbetsområde där denna plan används ämnesintegrerat genomföras i varje årskurs (7-9).

Resultat:

1. Frågan i årets BRUK-enkät beträffande trygghet i samband med lektioner, är omformulerad till om man som elev upplever studiero. Resultaten visar att ca 55% eleverna upplever att de har studiero.

2. Beträffande elevernas upplevda trygghet i samband med rasterna och rent generellt vid skolan har värdena förbättrats bland eleverna. Högst trygghet upplever eleverna i årskurs sju, där värdet visar på 92 %, årskurs 8 och 9 representerar uppger att det är trygga till 88,5%. Förra läsåret låg dessa siffror på ca 86% vad gäller den generella tryggheten och lika värde i samband med raster. Årskurs 7 upplevde lägst trygghet bland eleverna förra läsåret på ca 85%.

3. Under innevarande läsår har ämneslaget arbetat med de ämnesområden som angavs som bilaga i planen.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Skolans personal och elevrådet.

Ansvarig för att årets plan utvärderas
Anna-Lena Brantholm Löow, rektor 7-9

**Årets plan ska utvärderas
senast**
190610

Bilagor

Exempel på åtgärder för främjande av lika rättigheter och möjligheter i ämnesundervisningen

Svenska	<p>Textarbete med temat "Respekt och rättskänsla" - lyfter exempel på problem (utanförskap, gruppträck, mobbning) och civilkurage.</p> <p>Arbete med böcker "En pojke med tur", "Saba - sanningar och lögn" som lyfter aktuella frågor.</p> <p>I samband med arbetet inför nationella proven i svenska utgår arbetet från texter som rör diskrimineringsgrunderna.</p>
SO	<p>Åk 7 Medier och kommunikation, identitet. Källkritik inom hur man framställer olika perspektiv på skönhet. Läser böcker om minoritetsfolk och har diskussioner kring boken. Läser boken Ondskan, ser filmen och diskuterar (utanförskap, gruppträck, identitet, kompisrelationer)</p> <p>Åk 8 Demokratiska processer, religion - människosyn</p> <p>Åk 9 Diskussionsövningar kring etiska dilemman. Förintelsen, brott mot mänskliga rättigheter. Livsvillkor i olika delar av världen, mänskliga rättigheter i Sverige och världen, jämställdhet och diskriminering, globalisering. Källkritik</p>
Engelska	<p>Allmänt: Livsvillkor, kultur etc. i områden där engelska talas + jämförelser med Sverige.</p> <p>Åk 8 Diskussion kring rasism och mänskliga rättigheter kopplat till tema "USA".</p> <p>Åk 9</p>

	<p>“The Bully Project” - vi ser dokumentären <i>Bully</i>, om några amerikanska ungdomar som blivit utsatta för mobbning i skolan, och behandlar med utgångspunkt i filmen och elevernas egna åsikter och erfarenheter frågor som rör mobbning och utsatthet.</p> <p>I samband med “argumentative writing” har eleverna möjlighet att diskutera moraliska/etiska frågor.</p>
NO	<p>Mellan barn och vuxen</p> <ul style="list-style-type: none"> -Aktuella samhällsfrågor som rör biologi. -Människans sexualitet och reproduktion samt frågor om identitet, jämställdhet, relationer, kärlek och ansvar. Metoder för att förebygga sexuellt överförbara sjukdomar och oönskade graviditeter på individnivå, på global nivå och i ett historiskt perspektiv.

Diskrimineringslagen och skollagen

I 3 kap. 16 § Diskrimineringslagen (2008:567) framgår det att likabehandlingsplanen ska upprättas varje år. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att dels främja elevers lika rättigheter möjligheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning, dels för att förebygga och förhindra trakasserier.

Enligt 6 kap. 8 § Skollagen (2010:800) ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever.

I proposition 2005/06:38 betonas vikten av att ange en tydlig ansvarsfördelning mellan rektorn, eller någon med motsvarande ledningsfunktion och personal.

I samma proposition anförs även vikten av att planen görs känd i hela verksamheten för att den ska fungera som ett effektivt verktyg i det förebyggande arbetet.

Lagstiftningen kräver att det varje år upprättas en ny plan mot diskriminering och kränkande behandling. I praktiken innebär kravet att planen är daterad och att giltighetstiden uppges.

Barnkonventionen

Barnkonventionen accepterades av FN för snart 20 år sedan, i november 1989. Tanken med konventionen är att skapa ett samhälle som i alla sammanhang respekterar barnen. Den ska också stärka barns roll både i familjen och i samhället i stort. I och med barnkonventionen så har nästan alla världens länder sagt att de ska sträva åt samma mål. Alla länder som skrivit under konventionen måste se till att det alla i landet följer de regler som finns.

Barnkonventionen består av 54 så kallade artiklar. De artiklar som skollagens 14 a kapitel framför allt grundar sig på är:

Artikel 2: Alla barn har lika värde och lika rättigheter. Inget barn ska diskrimineras. Det innebär bland annat att barn inte får diskrimineras på grund av exempelvis härkomst, funktionsnedsättning eller religion. Vidare får inte barn diskrimineras i förhållande till vuxna eller andra barn.

Artikel 3: Barnets bästa ska komma i främsta rummet, i alla situationer där åtgärderna på något sätt påverkar barn. Det gäller till exempel barnets utbildning, välfärd och hälsa.

Artikel 6: Handlar om att skapa en miljö för barnet som ger bästa tänkbara möjligheter till överlevnad och utveckling.

Artikel 12: Handlar om barnets rätt att uttrycka sina åsikter i alla frågor som gäller barnet.

Artikel 19: Alla barn har rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld, utnyttjande och vanvård när de är i föräldrarnas, andra vårdnadshavares eller annan persons vård. Samhället ska ha olika sociala program för att ge barnet och den som har hand om barnet stöd, liksom på andra sätt arbeta förebyggande.

Artikel 28: Alla länder som skrivit under barnkonventionen ska göra så det är ordning i skolan, utan att kränka barn och elevers värdighet.

Källa: Mänskliga rättigheter för barn - ett informationsmaterial om FN:s barnkonvention om barnets rättigheter. (Förlagshuset Gothia, år 2000)

Förordningen

I 2§ förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling anges det att en likabehandlingsplan och en plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna. Utformningen och omfattningen av elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

I propositionen 2005/06:38 anförs vikten av att även vårdnadshavarna görs delaktiga i arbetet med planen.

Skolverkets allmänna råd

Enligt skolverkets allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) bör arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling bedrivas på ett sådant sätt att planerna blir kända i verksamheten och hos barns och elevers vårdnadshavare. Planen bör även innehålla en beskrivning av hur barn och elever ska medverka och har medverkat i planarbetet samt i det främjande och förebyggande arbetet.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till i Vallaskolans trygghetsteam , stadie 7-9:

Anna-Lena Brantholm Löow (rektor 7-9) 0620/68 24 18, 070-283 9062

Lena Gradin (skolsköterska) 0620/68 24 22, 0701912837

Elisabet Westerlund (kurator) 073-274 5361

Pär Grönlund (kurator) 070-234 2879

Annika Fängström (elevvärd, årskursarbetslag 9) 070-3693350

Niklas Engström (elevvärd, årskursarbetslag 8) 070-1904783

Åsa Stenslökken (elevvärd, årskursarbetslag 7) 070-3692928

Deseré Strömqvist (elevvärd) 070-1918308